

**T.C.
TİCARET BAKANLIĞI**

7/26890
68-134

Sayı : 69602026-610-54098278
Konu : Soru Önergesi (7/26890)

30.04.2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 27.03.2020 tarihli ve 43452547-120.07-E.639660 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazıları ekinde yer alan, İstanbul Milletvekili Sayın Av. Dr. Mustafa Sezgin TANRIKULU tarafından verilen 7/26890 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Ruhsar PEKCAN
Bakan

EK : Soru önergesi cevabı (4 sayfa)

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI

İstanbul Milletvekili Sayın Av. Dr. Mustafa Sezgin TANRIKULU'na ait 7/26890 Sayılı Yazılı Soru Önergesine İlişkin Cevaplar:

Bakanlığımız görev ve yetki alanına giren hususlar itibarıyla, önergenize ilişkin cevaplarımız aşağıda verilmiştir.

1-5) Bakanlığımız, Koronavirüsün yayılımını engellemek, eşya hareketinin ve mal tedarikinin dolayısıyla ticaretin etkin, kontrollü ve güvenli bir şekilde devamlılığını ayrıca ihracatçımızın bu süreci mümkün olan en az hasarla atlatmasını sağlamak amacıyla Bakanlığımızca bir dizi uygulama hayata geçirilmiş olup bunlar sırasıyla,

Temassız Ticaret; Habur Gümrük Kapısının 01.03.2020 tarihinde kapatılmasının akabinde, ticaretin aksamamasını teminen tampon bölgede konteyner/dorse/şoför değişimi yoluyla insan teması olmadan ticaretin gerçekleştirilmesi sağlanmıştır. Bu yolla, hâlihazırda ortalama günlük 1.000 aracın çıkış, 850 aracın ise giriş işlemi gerçekleştirilebilmektedir. Bahse konu işlemlerin yapılması esnasında her türlü sağlık ve dezenfeksiyon tedbirleri alınmaktadır.

Diğer taraftan, koronavirüse karşı alınan tedbirlerin Habur Gümrük Kapısında yurtdışı çıkış yönlü sıkışıklığa sebebiyet vermemesi için yurtdışına çıkış yapmak üzere Habur Gümrük Müdürlüğüne yapılacak sevklerde, İpekyolu Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğü ile eşgüdüm sağlamak suretiyle, sevk işlemlerinin Habur Gümrük Kapısındaki yığılmaları engelleyecek ve söz konusu kapının daha etkin kullanılmasını temin edecek şekilde yapılması sağlanmıştır.

Ayrıca, Bulgaristan'a açılan Kapıkule Gümrük Kapısında yer alan GTİ TIR Parkında, herhangi bir insan teması olmaksızın gerekli sağlık tedbirleri çerçevesinde dorse/şoför/konteyner değişimi yoluyla ticaretin devamlılığı sağlanmıştır.

Yine Temassız Ticaret uygulaması kapsamında, İran'a açılan Kapıköy Gümrük Müdürlüğünde her iki yönlü demiryolu işlemleri hâlihazırda kontrollü olarak gerçekleştirilmektedir. Bu kapsamda, anılan Gümrük Kapısında her iki yönde olmak üzere, insan geçişi ve teması olmaksızın, vagonlar Türkiye tarafından lokomotiflerle itilip, İran tarafından yine lokomotiflerle çekilmek suretiyle, işlemler gerçekleştirilmektedir. Bu çerçevede, vagonların kabul ve sevk işlemleri esnasında gerekli emniyet tedbirleri alınarak makine ve personelin sınırı geçmelerine izin verilmemektedir. İran'a açılan kara hudut kapılarında giriş ve çıkışlara ilişkin alınmış olan tedbirler dolayısıyla, özellikle Türki Cumhuriyetlere transit rejimi kapsamında yük taşıyan araçların çıkış yapmak üzere Kaçkar Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğüne bağlı Sarp Gümrük Müdürlüğüne yönlmesi nedeniyle, yurtdışına çıkış yapmak üzere Gürcistan'a açılan kara sınır kapılarımıza yapılacak sevklerde "<http://kackar.ticaret.gov.tr/duyurular/gunluk-tir-sayilari>" adresinden söz konusu kapılardan bir önceki günün çıkış sayıları da kontrol edilmek ve mezkûr kapılarla eşgüdüm sağlanmak suretiyle, sevk işlemlerinin Sarp Gümrük Kapısındaki yığılmaları engelleyecek ve Aktaş ve Türkgozü Gümrük Kapılarının da daha etkin kullanılmasını temin edecek şekilde yapılmasına yönelik tüm önlemler alınmıştır.

Bunun yanında, deniz yolu taşımacılığı kapsamında Ro-Ro ve kargo taşımacılığı hâlihazırda devam etmekle birlikte, deniz gümrük kapılarında gemi mürettebatının gemiden çıkışına ve karada çalışanlarla temasına kesinlikle izin verilmemekte, gemi ve araçlar dezenfekte edilmektedir.

İthalatta Yerinde Gümrükleme; Eşyanın yurt içinde gerçekleştirilecek gümrük işlemlerinin de en az temassızla gerçekleştirilmesi için yenilikçi yöntemler geliştirilmektedir. Bu kapsamda, 03.04.2020 tarihinde ilk kez ithalatta yerinde gümrükleme uygulaması hayata geçirilmiş ve tüm işlemler dijital ortamda risk kriterlerine göre temassız olarak gerçekleştirilmiştir.

Sürelerle İlişkin Kolaylıklar; Gümrük işlemlerinin kolaylaştırılması ve yükümlülerin mağduriyetine sebebiyet verilmemesi amacıyla gümrük mevzuatında yer alan sürelerin uygulanmasına ilişkin kolaylıklar getirilmiş olup uygulamada yeknesaklığın sağlanması amacıyla tüm Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlükleri bu hususlarda talimat geçilmek suretiyle;

- Gümrük idaresine sunulan eşyanın gümrükçe onaylanmış bir işlem ve kullanıma tabi tutuluncaya kadarki geçici depolama süresine ilişkin uzatım talepleri, mücbir sebep kapsamında değerlendirilerek geçici depolanan eşyanın tasfiyelik hâle gelmesi engellenmiştir.

- Yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızın Türkiye’de bulunan ticari ve kişisel kullanıma mahsus yabancı plakalı taşıtlarının yurtda kalma süresi, gümrük idaresine başvuru yapılması gerekmeksizin 30.06.2020 tarihine kadar uzatılmıştır. Yine firmalarımızın gümrük mevzuatından kaynaklı bazı süre yükümlülüklerine uymakta karşılaşılabileceği sorunları ortadan kaldırmaya yönelik olarak da gerekli önlemler alınmıştır. Bu kapsamda, geçici ithalat rejimi, gümrük kontrolü altında işleme rejimi, hariçte işleme rejimi veya geçici ihracat kapsamında gümrük idaresince verilen izin süresi dolan veya dolacak eşya için, izin süre sonu da, yine yükümlü tarafından gümrük idaresine herhangi bir başvuruda bulunmasına gerek olmaksızın 30.06.2020 tarihi olarak belirlenmiştir.

- Koronavirüs salgını nedeniyle transit süre sınırı aşımalarında ve varış/çıkış gümrük idaresi değişikliklerinde para cezası uygulanmaması sağlanmıştır.

- Gümrük Yönetmeliği'nin 38/2 maddesiyle düzenlenen menşe şahadetnamelerinin 6 aylık ibraz süresi, 01.02-30.06.2020 tarihleri arasında yükümlülerin ayrıca bir talebi olmaksızın durdurulmuş olup söz konusu süre, 01.07.2020 tarihi itibarıyla kaldığı yerden başlatılacaktır.

- Yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası başvuru sürecinde bulunan veya sertifika sahibi olan firmalar tarafından gümrük idaresine belirli sürelerde sunulması gereken belgelere ilişkin süreler durdurulmuş, firmaların süreden dolayı başvurularının olumsuz sonuçlanması engellenmiştir.

- Onaylanmış kişi statü belgesi sahiplerine ait, 31.03.2020 tarihi itibarıyla geçerli olan ve geçerliliği 30.06.2020 tarihine kadar sona erecek olan statü belgelerinin geçerlilik süresi herhangi bir başvuru yapılması gerekmeksizin 90 gün uzatılmıştır. Söz konusu süre uzatımı, yenileme başvurusu yapılmış ancak incelemesi henüz sonuçlanmamış statü belgeleri için de uygulanmıştır.

Yukarıda belirtilen hususlara ilaveten, Sağlık Bakanlığınca önerilen güvenli sosyal mesafe çerçevesinde bir yandan personelimizin ve yükümlülerin hastalıktan etkilenme riskini en aza indirmek; diğer yandan gümrük işlemlerinin devamlılığını sağlamak amacıyla,

- Yükümlülerin işlemleri mümkün olduğunca gümrük idarelerimizle temas kurmadan gerçekleştirmeleri mühim olduğundan gümrük idarelerimizce sunulan muhtelif hizmetlerin e-devlet veya Bakanlık web sayfası üzerinden ulaşılabilir olduğu hususunda gerekli bilgilendirmenin yapılması hususunda tüm Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlükleri ile ilgili Sivil Toplum Kuruluşları bilgilendirilmiştir.

- Gümrük idarelerimizde, 10 m2’lik alanda üç kişiden fazla bulunulmayacak şekilde hizmet verilmesi ve yetkisiz iş takibi yapılmasının önüne geçilmesi için gerekli tüm tedbirlerin

alınması hususunda tüm Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüklerimize gerekli bilgilendirme yapılmıştır.

Ayrıca, sosyal izolasyona katkıda bulunmak amacıyla, Bakanlığımız Tasfiye İşletme Müdürlükleri bünyesinde faaliyet gösteren Perakende Satış Mağazalarının faaliyetleri 20.03.2020 tarihinden itibaren geçici olarak durdurulmuş, 01.04.2020 tarihi itibarıyla Bakanlığımızca yapılan e-ihalelere ara verilmiş ve bu tarihten önce ihaleleri kazanmış olan kişilere ise ödeme ve teslim alma işlemleri için mücbir sebep geçene kadar süre tanınmıştır.

Bunun yanında, sağlık birimlerince ihtiyaç duyulan malzemelerin ithalatı ürün güvenliği denetimi işlemleri önceliklendirilmiş olup, denetimlerin ivedilikle sonuçlanması amacıyla gerekli tedbirler alınmıştır.

Öte yandan pandemi nedeniyle insanların bir araya gelmesinin hayati risk oluşturduğu bu dönemde gerçekleştirilecek kooperatif genel kurullarının, kamu sağlığı bakımından telafi edilemez sonuçlar doğuracağı düşünülmüş Bakanlığımız görev ve yetki alanı içerisinde bulunan Kooperatif ve üst kuruluşlarının olağan ve olağanüstü Genel Kurul toplantılarının Nisan ayı sonrasında yapılması için gerekli tedbirler alınarak Valiliklere bildirilmiş ve genel kurul toplantılarının Nisan ayı sonrasına ertelenmesine imkan sağlanmıştır.

Benzer şekilde; Bakanlığımız yazısı ile esnaf ve sanatkarlar meslek kuruluşlarınca; hizmetlerin aksatılmaması koşuluyla asgari düzeyde personel ile hizmet verilmesinin, başta sicil müdürlükleri olmak üzere hizmet binalarına gelen esnaf ve sanatkarların küçük gruplar halinde ve belirli mesafeler korunmak suretiyle meslek kuruluşlarından içeriye alınmasının, hijyen tedbirleri kapsamında gerekli ilaçlama ve dezenfeksiyon çalışmalarının yapılmasının, eğitim programları ve kültürel, mesleki etkinlikler vb. her türlü faaliyetlerin nisan ayı sonuna kadar ertelenmesinin, yönetim, denetim ve disiplin kurulu gibi organ kurul toplantılarının gerekli tedbirler alınarak yapılmasının uygun olacağı hususu bildirilmiştir.

Diğer taraftan, COVID-19 salgınıyla mücadele kapsamında Türkiye Halk Bankası Anonim Şirketine, kredi kullanacaklardan talep edilen esnaf ve sanatkar olmaları şartına ilişkin mesleki faaliyet belgelerinin Bankalarının veri tabanı ile entegre olan Bakanlığımız e-esnaf ve sanatkâr veri tabanından (ESBİS) temin edilebileceği hususu bildirilmiştir.

Bakanlığımızda Kamu Görevlilerinin Yurt Dışına Çıkış İznine İlişkin 13/03/2020 tarihli ve 31067 sayılı Resmi Gazete' de yayımlanan 2020/2 sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesi ile Cumhurbaşkanlığı İdari İşler Başkanlığının 13 /03/ 2020 tarih ve 12362 sayılı İdari İzinler yazısı çerçevesinde işlemler yapılmaktadır.

Bunun yanında, 20.03.2020 tarihli ve 31074 sayılı Resmi Gazete' de yayımlanan "Organizasyonların Ertelenmesi ile İlgili 2020/3 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesi" ve 22.03.2020 tarihli ve 31076 mükerrer sayılı Resmi Gazete' de yayımlanan "COVID-19 Kapsamında Kamu Çalışanlarına Yönelik İlave Tedbirler ile İlgili 2020/4 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesi" çerçevesinde Bakanlığımızca gereken tedbirler alınmıştır.

Ayrıca, Bakanlığımız personelleri çeşitli uluslararası etkinlikler ve toplantılar kapsamında başlıca olarak; ABD, Almanya, Avusturya, Avustralya, Azerbaycan, Belçika, Birleşik Arap Emirlikleri, Bulgaristan, Çekya, Çin, Estonya, Fas, Fransa, Gürcistan, Hırvatistan, Hollanda, İngiltere, İspanya, İsveç, İsviçre, İtalya, Karadağ, Katar, Romanya, Rusya, ve Tunus'a görevli olarak gitmiştir. Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile belirlenen 14 gün boyunca karantina tedbiri ile evlerinde izole olmaları sağlanmış ve herhangi bir olumsuz durumla karşılaşılmamıştır.

Bahse konu salgınla mücadele için Bakanlığımız merkez ve taşra teşkilatında görevli personelimize ücretsiz maske, dezenfektan vb. ürün temini yapılmıştır.

Ayrıca, Bakanlığımız merkez ve taşra teşkilatlarımızda dezenfekte işlemleri gerçekleştirilerek; koruyucu malzeme (eldiven, maske, el dezenfektanı vb.) temininden her türlü sağlık tedbirlerine ilişkin önlemler alınmış ve söz konusu ihtiyaçlar genel bütçe ödeneklerinden karşılanmış olup Sağlık Bakanlığı Bilim Kurulu tavsiye kararlarına göre karşılanmasına devam edilecektir.